

FEEVAn Hevostautiryhmän kokous 25.9.2019

FEEVAn Disease Surveillance –työryhmä kokoontui syyskuussa 2019 Kildaressa Irlannissa. Kokouspaikkana oli sheikki Mohammedin omistama hulpea täysverisiittola (Kildangan stud). Harmi, että valokuvaus oli farmilla kielletty. Paikalla oli 22 eläinlääkärinä FEEVAn jäsenmaista. Työryhmän tavoitteena on parantaa hevosten tarttuvien tautien seuranta ja raportointia Euroopassa sekä kehittää järjestelmiä, joilla tietoa tautipurkauksia saataisiin levitettyä mahdollisimman ajantasaisesti.

Päivä koostui osallistujien pitämistä esityksistä ajankohtaisista hevosten tarttuvatauti-aiheista Euroopassa.

Euroopan hevosinfluenssatilanne

Euroopan hevosinfluenssaepidemiasta kertoivat eläinlääkärit Ann Cullinane (Irish Equine Centre) Irlannista ja Richard Newton (Animal Health Trust) Iso-Britanniasta. Englannissa tautipurkauksia on tänä vuonna todettu jo 225 tallissa, kun viime vuonna tartuntoja löytyi vain kahdesta hevosesta. Hevosinfluenssaa on esiintynyt tavallista enemmän myös useassa muussa Euroopan maassa (Irlanti, Ranska, Saksa, Italia, Hollanti, Ruotsi). Englannissa sairastuneista hevosista 11% on ollut rokotettuja, mutta varsinaista rokotesuojan pettämistä ei epäillä minkään yksittäisen rokotemerkin kohdalla. Sairastuneilla hevosilla on käytetty kaikkia markkinoilla olevia rokotteita. Epidemia on kuitenkin koetellut enimmäkseen rokottamattomia hevosia, joilla oireet ovat olleet rokotettuja vakavampia ja ei-rokotetuissa hevosissa on myös todettu yksittäisiä kuolemantapauksia.

Säännöllinen, rokotevalmistajien ohjeistuksen mukainen rokottaminen, on tehokkain tapa suojata hevosia influenssalta. Sierainlimanäytteiden tutkiminen hevosinfluenssalle tyypillisistä oireilevista hevosista on tärkeää taudin nopeaksi tunnistamiseksi. Tallin eristäminen heti ensimmäisen influenssatapauksen tultua ilmi on tärkeää taudin leviämisen estämiseksi.

Euroopassa tänä vuonna kiertävän hevosinfluenssaviruksen on todettu edustavan alatyyppejä H3N8 ja sen amerikkalaisen Florida-tyypin kannan clade 1-alakantaa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana Euroopassa on esiintynyt lähinnä Florida clade 2-alakantaa, mutta tänä vuonna epidemioita on aiheuttanut siis Florida clade 1.

Ann Cullinane muistutti että ProteqFlu on ainoa OIE:n suositusten mukainen influenssarokote Euroopassa tällä hetkellä markkinoilla.

Tietoa hevosinfluenssasta ja meneillään olevista epidemioista löytyy Animal Health Trustin Equiflunet-sivustolta <https://www.aht.org.uk/disease-surveillance/equiflunet>

Piroplasmoosista

Ranskalainen Anne Couroucé RESPE-verkoston edustajana kertoi piroplasmoosista ja taudin seurannasta. Piroplasmoosin aiheuttaa punkkien levittämät *Babesia cavalli* ja *Theileria equi* protozoootit. Molemmat esiintyvät endeemisinä Ranskassa. *Babesia* infektoi punasolut ja *Theileria* lymfosyytit. Taudin inkubaatioaika on noin 10-30 päivää. Piroplasmoosi voi esiintyä akuuttina (tavallisin muoto) tai kroonisena. Tyypillisinä oireina akuutti korkea kuume tai jatkuva lämpöily, anorexia, alentunut suorituskyky, yleiskunnon lasku, petekkiat ja tumma virtsa. Oireita voidaan hoitaa mutta sairastuneet pysyvät pitkään infektoituneina. Ranskalaisilla on menossa useampia tutkimusprojekteja, joissa kerätään lisää tietoa taudin prevalenssista, epidemiologiasta ja vektoreista.

Neurologinen EHV1 Ruotsissa

Eläinlääkäri Gittan Gröndahl SVASTA kertoi helmikuussa 2019 neurologisia oireita Ruotsissa aiheuttaneesta EHV1-epidemiasta. Epidemia saatiin rajattua vain kolmeen talliin, joista yksi oli iso ratsastuskoulu. Viruskanta oli poikkeuksellisen ärhäkkä. Jopa puolet sairastuneista hevosista nostivat kuumeen ja noin kolmasosassa ilmeni neurologisia oireita. Neurologisten oireiden ja huonon ennusteen takia ainakin viisi hevosta jouduttiin lopettamaan. Erityisen haastavana Gittan piti tautipurkaukseen liittyvää tiedotusta ja sosiaalisessa mediassa helposti leviävän paniikin hillitsemistä.

Länsi-Niilin kuume

Länsi-Niilin Kuume (West Nile Fever) on virustauti, joka tarttuu tavallisimmin tietyn hyttyslajin (*Culex* spp.) välityksellä. Linnut ovat viruksen reservuaari. Ihmiseen tai hevoseen päätyessään virus voi aiheuttaa vakavia keskushermosto-oireita, joskus jopa kuoleman. Suurin osa hevos- ja ihmistartunnoista on kuitenkin oireettomia. Muualla maailmassa tautia on esiintynyt jo pitkään ja nyt virusta todetaan säännöllisesti myös Etelä- ja Keski-Euroopassa. Viime vuonna Euroopassa todettiin 2082 Länsi-Niilin virustartuntaa ihmisessä, joista 180 johti potilaan kuolemaan. Hevosilla raportoitiin viime vuona yhteensä 285 taudinpurkausta Euroopassa ja tartunnan saaneiden yksilöiden määrä on merkittävästi suurempi.

Hevosille on olemassa tehokas rokote Länsi-Niilin kuumetta vastaan ja taudin esiintymisalueilla olevat hevoset kannattaa rokottaa tautia vastaan. FEEVAlla on meneillään kampanja tietoisuuden lisäämiseksi Länsi-Niilin kuumeesta ja hevosten rokotuskattavuuden lisäämiseksi. Materiaalia ja lisätietoa löytyy FEEVAN sivuilta http://feeva.fve.org/west_nile_virus/ Ihmisille sopivaa rokotetta ei toistaiseksi ole ja paras keino ehkäistä tartunta on suojautua hyttysten pistoilta ja rokottaa hevoset tautia vastaan.

Muistion kirjasi SEP ry:n Hevosjaoston edustajana kokouksessa ollut Katja Hautala.

Lisätietoja: katja.hautala@helsinki.fi,

<http://feeva.fve.org/>